

REDACȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.
—
ABONAMENTUL
Pe un an 24 cor.
Pe jumătate an .. 12
Pe 1 lună 2
N-rii de Dămăneacă pe an 4
coroane.
Pentru România și America
10 coroane.
—
Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.
—
INSERTIUNILE
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.
—
Manuscripte nu se
înapoiază.
—
Telefon oras și comitat 502.

Prin grație prea înaltă.

(.) In cursul crizei provocată de cazul Polónyi, presa maghiară a pomenit în repetite rânduri numele Suveranului. Și când a venit vestea, că guvernul nu va demisiona, pentru că nu există nici un motiv puternic pentru asta, cele mai bine informate ziare atribuiau această întorsătură de-adreptul M. Sale, căci — ziceau ele — *M. Sa dorește cu toată hotărârea ca majoritatea coaliției să se mențină.*

Cu alte cuvinte, M. Sa Regele ar fi urmărit toate frământările pornite din urita afacere a lui Polónyi, ar fi văzut că întâia consecință a acestui bucluc ar fi căderea guvernului, iar a doua disolvarea pactului între partidele aliate și, nefiindu-i pe plac asemenea schimbări de situații, ar fi intervenit singur, pentru o aplanare pacinică, prin care să fie sacrificat cel mult Polónyi.

Se dă chiar ca sigur, că în acest scop M. Sa ar fi delegat pe însuș ministrul de pe lângă Inalta Sa persoană, pe contele Zichy Aladár, ca să fie mijlocitorul între Coroană și guvern.

Dacă toate aceste sunt adevărate, ar rezulta, că actualul guvern se bucură de o încredere deosebită înaintea Suveranului, că dorința prea înaltă este, ca acest guvern să continue a sta în fruntea trebilor țării.

Mai rezultă însă și altceva. Acea că Suveranul se îngerează în afacerile intime de partid, că manifestează dorințe pentru o grupare sau alta. Iată ce noi nu putem crede și suntem siliți să socotim întreaga știre ca fiind de domeniul fantaziei.

M. Sa Monarchul este unul dintre cei mai severi observatori a formelor strict constituționale. Nici odată n'a luat și nu poate lua poziție fățișă pentru un partid sau altul, nici odată nu s'a ingerat în afacerile de partid, pentru a determina curente în sinul lor. In schimb a respectat voința poporului, sau a popoarelor, fiind părinte bun și nepărtinitor pentru toți.

Dacă ar fi altfel; dacă în cazul acesta ar fi făgăduit ocrotirea Sa deosebită coaliției, ar urma ca toți ceilalți, cari muncesc pentru o îmbunătățire a situației, să se considere nedreptățiți. Partidele celelalte însă, cari toate se socot superioare în lealitate către tron, n'au nici un motiv să creadă că li-s'ar fi făcut această nedreptate. Convingerea lor este, ca actuala constelație a majorității, din care fac parte cele mai antidinastice elemente din țară, a fost numai provizorie și ca însaș dorința Suveranului este, ca prin o nouă și echitabilă lege electorală acest fel de majoritate hibridă să fie grabnic înfrântă și în locul ei să urmeze majoritatea firească, cea compusă din cele mai vrednice și mai credincioase elemente, din reprezentanții tuturor naționalităților.

Este, fără nici o îndoială un abuz al presei la mijloc. Vorba despre intervenția M. Sale în certurile familiei kossuthiste a

fost o născocire pentru a face o presiune asupra membrilor coaliției deveniți recalci-tranți. Și e regretabil că se face asemenea abuz de numele Suveranului, târându-l prin noroiul unor afaceri de soiul celor recente. Partide cu asemenea conducători nu merită grație prea înaltă.

Dieta croată. Sesiunea dietei croate pare că va rămânea sterilă. Opoziția starceviceană combate cu mijloacele obstrucției tehnice coaliția dela guvern, din cauză că asta a înscris în proiectul de răspuns la mesaj un pasaj despre croați și sârbi. Opoziția nu dorește însă recunoașterea sârbilor ca națiune în Croația.

Dieta ține acuma ședințe lungi de noapte și eri a primit propunerea deputatului Lorkovic de-a se ținea ședințe permanente până la terminarea discuției mesajului.

Burdea — compatibil! *Comisia de incompatibilitate a Dietei a adus hotărâre în chestia de incompatibilitate, anunțată împotriva d-lui Burdea: l-a declarat compatibil să fie și președinte al comunității de avere, supus controlului fișpanului, și deputat... Se înțelege: deputat guvernamental, că dacă intră în Dietă cu moștenirea dela generalul Doda, iute l-ar fi ras onorata comisie, care compusă fiind din bărbați politici, în toate nu fac decât — politică.*

Casinele române.

(*) Dușmanii cei mai mari ai presei române sunt — casinele.

Să nu fie cu supărare, dar vom explica și dovedi.

Ca să poată propăși un ziar român, are trebuință de sprigin, de abonenți. Să ținem adecă jurnal dând sume enorme din bani gata ori colizând, e păcat de Dumnezeu. Și asta nici nu contribuie la perfecționarea unui ziar. Singura bază sănătoasă este *aprecierea cititorilor cari plătesc și cari cu cât vor fi mai mulți, cu atât contribuie mai tare la avântul unui ziar.*

Am putea dovedi însă cu cifre, că în umbra casinelor nu-i teren pentru abonenți. Centrele noastre cele mai importante, cu puține onorabile excepțiuni, orașele cu numeroși cărturari, dau relativ cei mai puțini abonenți. De ce? Din cauza casinelor! Toți sunt adecă membri ai casinelor, unde plătiind tacsă și având și toate ziarele, nu se simt îndemnați să aboneze vre-un ziar ori revistă, ci se scuză cu refrenul: »Le am pe toate la casină!«...

Și măcar dacă ar ceti acolo! Duceți-vă însă și faceți anchetă și vă veți convinge, că sala de lectură e mai puțin cercetată. Din zece dacă vor ceti doi, ceilalți mult dacă întreabă pe amicul cititor: »Ce mai e nou?«... Scriitorul acestor șire cunoaște un *președinte* de casină, care nu citește nimic, deoarece-ce »joacă preferans« în orele libere, și nici în casa lui nu intră ziar ori revistă românească, măcar că e bogat și pentru jocul de cărți jertfește zilnic cât ar face abonamentul p'o lună la un ziar... Nu mai vorbim de »joc în mare«, când la masa de cărți se duc sute, tot dela frunțași cari nu abonează ziare și reviste.

In felul acesta, se înțelege, nu numai tângesc ziarele noastre, dar nu se dă *cuvenita educație românească nici acasă.* Este rușinos de mare numărul familiilor de cărturari unde doamna, domnișoarele și domnișorii nu citesc ziare românești,

și-i însemnat și numărul acelor familii, cari au în casă numai ziar — unguesc!... »E mai bine redactat«, replică dacă-l apostrofezi pentru spriginul ce dă celor-ce-zilnic insultă tot ce avem mai scump... Nu se gândește, că dacă toți românii cu știință de carte ar abona ziarele românești ar putea și ele să fie mai bine redactate. Așa însă, cu abonenți pe — așteptare, merge greu.

Mai au apoi casinele și altă parte slabă. Dintr'insele nasc cele mai multe certuri sociale și adesea chiar politice. Ele sunt patul cald al cli-celor, a veșnicilor frecări între frați. Nu înșirăm nume și fapte petrecute, căci nu intenționăm să acuzăm pe nimeni, ci scopul nostru este numai să atragem atenția atâtor naționaliști, membrii în casine, să ne dea sprijinul în munca noastră grea de a ține pururea cald sentimentul de iubire pentru tot ce este românesc. Să nu considere nimeni presa ca *scop*, adăpost al câtorva muncitori cu condeiul, ci să se gândească la *misiunea mare a presei*, să recunoască marele adevăr, că numai prin presă se susțin legăturile între cei cu aceleași interese obștești, prin presă se cimentează solidaritatea națională. Pe scurt: ea este mijlocul cel mai potrivit de agitare a tuturor ideilor bune și singura cale de control a celor slabi și armă de ccmbatere a păcătoșilor.

Constatăm de altfel cu plăcere, că pe zi ce trece, sporește numărul acelor cari văd lacunele. Mă refer, în privința asta, la citațiunea din vorbirea ce a rostit-o dl Gropșianu la adunarea generală a casinei din Oravița, acest centru cu sănătoasă pulsațiune românească, adunare despre care publicăm azi raport. Dl Gropșianu se plânge că »nu învățăm și nici nu știm nimic temeinic, afară de articole de ziare«. Căți »filisteri ai științei« sunt însă cari nu-și iau nici atâta osteneală!

Odată constatată, răul este pe cale de a fi și lecuit.

Nu suntem contra casinelor, am dorî însă ca ele să aibă o mai caldă solitudine pentru presa română. Fie ele locul unde membrii să se îmbărbăteze la spriginirea presei, iar nu pretext de a refuza abonarea ziarelor noastre în atâtea sute și șite de case românești.

Umăr la umăr cu noi, casinele vor îndeplini un apostolat, la care azi numai în foarte puține locuri se gândește câte un nobil —visător.

DELA BERLIN.

— Corespondență particulară a «Tribunei». —

— *Alegerile. — Părerile socialiștilor. — Impăratul sârbătorit.* —

Lupta pentru alegeri — a fost în Berlin, cu toată agitația și frământarea de mai nainte, — mai mult o luptă pacifică. Toți, atât alegătorii, cât și corțeșii, au dovedit o ținută liniștită, — serioasă, deamă de numele nemților. Și purtarea aceasta liniștită și onestă e un făt al organizației școlare de acum 30 de ani, organizație, care a adus Germania la culmea aspirațiilor ei.

Să fi fost, în ziua aceasta de luptă aici în Berlin un jidano-maghiar sau întors, maghiaro-jidănuș din Pesta, ar jura pe conștiința lui, pe Moise și Aron, că în Berlin nu s'a făcut nici o alegere. Lipsiau doar pe strade, baricadele, miliția, jandarmii, cei cu pene și fără pene — lipsiau tumulturile, plebea care să strige, și să facă larmă în cinstea chematului; — nicăiri nu s'a făcut silă, și nu s'a vărsat sânge nevinovat ca la noi, unde murdăria cea mai mare întovărășește alegerile. La ușa fiecărui local de votizare se afla câte un partisan de al candidaților, cu țiduli care purtau numele candidatului. Acestea se împărțiau celor ce se apropiau de urnă. Alte nimic — în local liniște și afară pace. Chiar și după liniștea, serioșitatea și cinstea cu

care se fac alegerile se poate judeca starea culturală, morală a țării nemțești.

E în amurg. Dornic să știu ceva despre isprăvile alegerilor, ies pe uliță, căci în casă, prins între zidurile aspre, nu auzi nimica, pe stradă întâlnești mai pe unul mai pe altul, legi limbă cu ei, și — la urmă te alegi cu ceva.

Fac vre-o câțiva pași pe stradă în jos. Iată la colțul din dreapta să și arată un cunoscut; e ardelean, de sigur merge la cafenea, unde își petrec cei mai mulți dintre studenții noștri zilele, vloga tinereții, și paralele. Aici fac politică pe de-a rostul, iar știința o lasă în sama celor »cari au datorința să o facă«, adică profesorilor.

Ii fluier un »*Deșteaptăte române*«, și băiatul se întoarce dincătrău aude sunetul.

— Ei! tocmai bine, vii la cafenea? Ști puțină muzică, — țigănușii noștri din România încep deja la 4 ore. Până cătră opt o să ne cânte numai românește. (Există într'adevăr o »bandă« de țigani din țară, aici în metropola nemților; toți sunt îmbrăcați în costume românești, afară de »primașul«, care numai prin tricoulul de pe piept spune străinilor că e din România).

— Poate mai târziu, frate, dar acum nu merg. Vreau să aflu în ce stadiu sunt alegerile.

— Apoi, să-i fi luat dracu — pe socialdemocrați! Știe-i pământul ce au făcut — căci aici — unde erau mai puternici o să piardă un mandat. Cercul prim merge cu liberalul. Ei, mă duc. Mi-e cam frig, sunt numai în pardisiu; — paltonul de iarnă e la dires. — Servus.

O fi la dires...

Mă mișc pe stradă în jos. Nu departe pe stânga uite un local primitiv de votanți. La ușe vre-o trei nemți împărtășesc țiduli cu numele candidatului. O să-i întreb pe aceștia, cum stau? — Sunt toți socialiști până în măduvă.

— Imi dați voie!

— Poftim! poftim!

— Nu, mulțumesc, nu întru.

— Cum, pentru-ce?

— Fiindcă n'am dreptul.

— A! ești străin. Nu ești italian?

— Nu, sunt austriac.

— Da-a-a! ești adevărat din Viena, frumos oraș Viena! am lucrat mult acolo — și am trăit bine! — Da-a — știu, frumos oraș! Mă! dați-i Domnului țiduli — de ale voastre, căci e din Viena, — unde am stat atâta vreme la lucru — și mi-a umblat bine. Mâncam carne în toată ziua de mă hrăneam cum se cade și beam bere, știți bere bună de Pilsen. — Dați-i țiduli, ca să știu pe candidații noștri! Hm! e din orașul, unde mi-am aflat, eu pe Mariechena mea...

— Mulțumesc! Dar cum stăm cu socialdemocrații?

— Bine! foarte bine! Invingem de se duce vestea. De-am învinge pretutideni așa, ca aici, în doi ani n'am mai avea împărat, ci am avea și noi un președinte, ca americanii.

— Da, ce-i? Nu-l aveți drag pe Wilhelm al vostru, care atât e de bucuros să se arete norodului, în toate uniformele — și cu toate ocaziunile? doar e foarte democrat!

— Ba îl avem noi drag, Dzeu să ni-l trăiască! Numai scumpetea, foamea, ne îndeamnă să vișăm la un președinte, care să nu cheltuiască a'ătea parale pentru marină, și să scadă prețurile carnei.

— Doar mâncați destulă carne! În nici o țară nu se consumă în cantitate așa mare ca aici.

— Da, or mănca bogății, cei cu lefuri mari, noi însă abia la sărbători — și zile mari! Căci cine poate să dea în fiecare zi pentru un font de carne o marcă. Și scumpetea asta numai marinei, politice coloniale și maritime avem să o mulțumim! Și ce folos tragem noi din Africa de sud și ost? E, că ne răpune, ne înghite copiii, atâtea vieți tinere — lupta aceea cu selbaticii, și pricinuieste durere și scumpete în țară; alta dobândă ca în palmă.

— Ce să-i faci, așa cere politica universală, (»Welt politic«), ea produce dorul de expansiunea neamurilor. Dzeu să vă mângăie! Una v'o mai spun: Orice lucrare aduce greșeli — așa lucrarea DVoastră, cât și a Domnitorului. Greșelile acestea sunt însă un îndemn spre a face mai bine. Va veni vremea când lucrătorul — ori-care va fi el, împărat sau om de rind — moare zdrobit; lumii însă i-a folosit atât munca lui, cât și durerile cari au adus o muncă nouă.

Ziarul social-democrat »Vorwärts« aduse Vineri știrea, că împăratul s'ar bucura afară din samă de pierderea social-democraților. Ba, spune, ziarul numit — că împăratul nu o să mai locuiască în Berlin, de cumva nu vor perde socialiștii cel puțin 2 mandate aici în Berlin. — Știrea ziarului a fost o glumă.

Social-democrații au pierdut în Berlin un cerc; cu atât mai multe au pierdut însă în provincă. Centriștii stau tot așa ca înainte de dizolvare, ba poate mai bine. Polonii au câștigat 9 mandate pe lângă cele ce le avuseră deja.

De cumva Caesarului nu-i va fi pe plac — va dizolva Reichstagul din nou.

Ziua de 27 Ianuarie este »geburstagul« lui Wilhelm. Orașul e îmbrăcat în haină de sărbătoare. La curte »Te Deum«-uri, defilări, muzică — în cinstea celui ce împlinește 49 de ani. Dineuri cu toasturi bogate în fraze frumoase și sunătoare. Seara la operă producțiune de gală; pe bulevardul iluminării, de cari numai în Paris sau Londra se mai văd, iar mulțimea se mișcă în valuri până noaptea târziu. N. F.

Din România.

Apel. Iată apelul ce s'a dat Marți către cetățenii capitalei:

»Azi Marți, cu trenul dela 11 ore și 55 minute, sosește în gara de Nord primarul și cu consilierii cari au format delegațiunea consiliului comunal, însărcinat a întoarce la Viena, vizita ce ne-a făcut în vara anului trecut, primarul Vienei, dl dr. Carol Lueger însoțit de câțiva din consilierii comunali.

»La strălucita primire și sărbătorire făcută delegațiunei noastre în tot timpul șederei în Viena, ne impune o datorie de inimă și de conveniență ca toți cetățenii capitalei Regatului să se asocieze, manifestându-și sentimentele lor de dragoste și de recunoștință către *Augustul împărat al puternicului imperiu vecin, către mult stimatul primar al Vienei dr. C. Lueger și întregii populațiuni vieneze*, căci distinsa primire ce s'a făcut delegațiunei consiliului comunal a Bucureștiului, se resfrânge asupra noastră, a Capitalei, a țării întregi.

»Cunoscând însemnătatea faptului și a sentimentelor de recunoștință ce vă însuflețește către toți binevoitorii țării noastre, sunt convins, stimăți concetățeni, că cu toții, în număr cât mai mare, ne vom întâlni la gară întru întimpinarea delegațiunei consiliului comunal.

Alex. G. Bacaloglu, locțiitor de primar.

Sosirea primarului Capitalei. Marți la orele 11 și 55 minute urmă să sosească în capitală dl M. Cantacuzino, primarul capitalei și delegații bucureșteni la Viena.

Trenul a avut o întârziere de 86 minute așa că a sosit abia la orele 1 și 6 minute.

Pe peron — care era frumos decorat — lume foarte multă și o animație vie.

La intrarea trenului în gară izbucnesc urale frenetice din piepturile asistenților.

Cel dintâiu descinde din vagon dl M. Cantacuzino, și apoi ceilalți delegați.

Dl Al. Bacaloglu, locțiitor de primar ține o mică cuvântare urând bună venire delegaților, la care răspunde dl M. Cantacuzino mulțumind cetățenilor cari le-au eșit în întâmpinare în număr așa de mare.

Dupăce noui sosiți se întrețin puțin cu cei prezenți pe peron, se urcă în trăsuri și pornesc în oraș urmași de uralele sgomotoase ale cetățenilor.

Calea Griviței era frumos pavoazăată cu această ocazie.

Darul M. S. Regelui făcut dlui general Iacob Lahovari. Dl general Lahovari, ministrul afacerilor străine, a fost părtaş în ajunul plecării sale în străinătate, de o deosebită și înaltă atenție din partea M. S. Regelui.

M. S. Regele a dăruit dlui general Lahovari o admirabilă placă de argint care reprezintă pe o parte o scenă din gloriosul războiu dela 1877-1878 și anume bombardarea orașului Vidin, la care, după cum se știe, a luat parte ca maior de stat major actualul ministru de externe.

Pe partea cealaltă a plachetei este o figură alegorică reprezentând o femeie care secără, simbol al Pacea.

Lucrările pentru salvarea vaporului »Principesa Maria« al S. M. R., prins în stânci lângă Tenedos, se cotinuă cu succes.

Remorcherul din Dardanele, adus la locul accidentului, este pe cale de a salva vaporul românesc, care pare a nu avea avarii mari.

Bugetul general al statului, pe anul 1907—8, se prezintă cu un spor de cheltueli de 13 milioane, față de cel al anului trecut.

Din acest spor, ministerul de războiu are cinci milioane, iar internele un milion.

Restul până la 13 milioane va fi împărțit, între celelalte ministere.

Cu acest spor, bugetul statului pe anul 1907—1908 va atinge cifra de 251 milioane față de 238 milioane a anului trecut bugetar.

Alegerea dela Bocșa.

— În »Drapelul« de ieri dl dr. V. Braniște publică un articol către alegătorii români din Bocșa și îi anunță că azi va fi în mijlocul lor.

— Termenul zilei de alegeri se va ficsa abia Sâmbătă. Se crede că alegerea se va face la 25 Februarie.

— Privitor la agitația pornită de oamenii stăpânirii »Drapelul« scrie:

»Partidul oficial s'a pus deja în mișcare. Personalul societății căilor ferate priv. austro-ungare a candidat deja în numele partidului »constituțional« (vorba vine!) pe Iulian Weisz din Budapesta, care așa se vede încă nu s'a săturat de a umbla pe la Bocșa după potcoave de cai morți. Se înțelege că la aialul de »candidație« al lui Weisz nu a putut lipsi *părintele protopop unit Ieronimie Pascu* cu satelișii săi, cei-ce umblau mai acum un și jumătate cu Kristóffy în proțap«.

— Prin telefon. —

Bocșa, 30 Ianuarie. Intreg orașelul este plin cu jandarmi și miliție. Asta în vederea sosirii aici a candidatului dr. Braniște și drept întroducere la libertatea ce n'are să domnească la alegeri. Cei dela primărie toată ziua au fost prin oraș, sub pretext să facă sălaş, în realitate încep corteșurile.

Și prin satele din apropiere e plin de miliție și jandarmi. Oamenii sunt luați la aspră cercetare chiar dacă trec drumul până la prăvălie. Teroarea începe după toate regulile.

Casina Orăviștenilor.

Duminecă, la 27 a l. curente și-a ținut casina rom. din Oravița adunarea generală anuală.

În cuvântul său de deschidere, președintele dr. Mihai Grosșanu a marcat nimerit rostul casinelor: *școale de adulți*, pentru a căror propășire a făcut apel la cei 34 membri ai casinei d'aici, ca să țină trează vieța românească din Oravița și jur »molipsită de milioane de baccili«, ce ne întristează mult. Arătând scăderile societăților noastre, zice, că și băncile noastre, cari se îngrijesc de-abinele numai de partea trupească, au ajuns »visterii fără suflet, simple întreprinderi haiducești, cari ne prezintă ca pe sălbaticii, ce rânjesc și se bucură, când le areți sticle și oglinzi...«

»Cultura noastră o ajunge până și un copil european bine crescut; nu învățăm și nici nu știm nimic temeinic, afară de articolele de gazete. Pe cei titrați dintre noi diploma ne face filisteri ai științei, fără să ne mai cultivăm intelectul. Diplomele le avem ca aripi, cu cari zburăm numai în atmosfera realității; de viață sufletească... nici habar n'avem, de vorba provensalului Mistral, care înzadar ar bate toaca la urechea — noastră: să încopciem poezia cu realitatea...«

Iar în raportul general, tot președintele, arată cu degetul nepăsarea — altora dintre membri. Aici o fire mai blăjină, un optimist, gândește, că n'ar fi bine să se perpetueze și în scripte mizeriile actuale. Membrul dr. P. Corneanu însă și alții, resonează, că în alocuția și raportul presi-

dentului fiind cuprins purul adevăr, »înaintea căruia trebuie să ne închinăm totdeauna și în toate împrejurările vieții, să rămăie act pentru posteritate, spre a putea fi în toate vremurile, judecați așa cum suntem, nu cum ar trebui să fim... Amin. Am zis și eu acolo în adunare și zic și aici, că e corect a ne arăta scăderile, un obicei, care de o vreme încoaci s'a fost stabilit prin o greșală convențională, pretextată arbitrar: să nu facem personalități! Aici trebuie să ne oprim. Teoria personalismului trebuie deslușită. E just a nu vătămă pe nedrept persoane nevinovate. Din contră bunul simț ne face să răsplătim cu vorbă bună persoanele meritoase. (Asta nu i personalitate?) Dar tot atât de just este a și combate greșălele și desclintit răutatea persoanelor rele. Iată deci, cum singură logica ne arată »personalitatea« (n'avem alt termen), într'un caz, ca virtute, în alt caz, ca păcat. Concluzia: să ne ferim de »personalități« în sens păgubitor, dar să ne îndeplinim datoria, făcând »personalități«, unde ni-se cere, mai ales cărturarilor cu îndemnuri mai bune, spre a ne curăți viața de »milioanele de baccili« molipsitori. Sub pavaza »personalității« nu se poate ascunde, bunăoară cine prăbușește o școală românească, ori vătămă vr'o altă instituție românească de dragul străinilor ori al momelei jidovilor și jidoviților.

Iată de ce au fost aplaudate mărturisirile prețioase ale președintelui casei române din Oravița.

Prin aceste mărturisiri i-s'a dat trănicioare principului de a controla bine valoarea frunțașilor altruiști cum și a pseudo-frunțașilor noștri egoiști, cari primesc ori răpesc dela popor bogăție și onoruri, și în schimb, ei la rândul lor, rămân »orbul dela toți, iar dela orbul nimeni!«.

Am de gând să arăt și eu în public scăderi personale, neajunsuri societare, ruine, ce trebuiesc dezgolate în fața lumii, în curând voi dezvăli și eu putregaiuri în cari se plămădesc și în părțile noastre »milioanele de baccili«.

De altfel întreaga adunare a Casinei a decurs frumos, în înțelegere frățească.

Au fost aleși, președinte: *Dr. Mihai Gropșanu*, vice-președinte: *prof. Cornel Strimbei*, secretar: *Gheorghe Tălescu*, cassar: *Dumitru Gropșanu*, econom-bibliotecar: *Petru Manciu*; iar membrii în comitetul Casinei: *Dr. Liviu Cigăreanu*, *dr. Petru Corneanu*, *D. Gropșanu*, *Gheorghe Jianu*, *Petru Manciu*, *Vasile Mărgineanu*, *dr. Ludovic Măhes*, *Paul Mila*, *dr. Ion Nedelcu*, *Ilie Trăilă* și *I. E. Țăranu*.

Avem nădejde, că toți acești înaintestătători ai vieții publice, din frumosul nostru ținut, vor ajuta mult prosperarea Casinei rom. din Oravița sălășluită acum în locul »Orăvicianei«, dela care se așteaptă cu drept cuvânt îndreptarea morăvurilor și deșteptarea îndemnurilor bune ale Orăvițenilor. Într'un ceas bun!
Gheorghe Jianu.

Din străinătate.

Alegerile în Rusia. — O a doua Dumă. Se știe că la 21 Iulie a. tr. s'a dizolvat prima Dumă a imperiului țarilor. În zilele din urmă s'au început alegerile noiei Dume sub guvernul Stolypin, care ca și predecesorul său Witte își dă toată silința, de a câștiga în sfatul țării oameni mai blânzi spirite mai docile. Alegerile vor dură mai multe săptămâni și rezultatul lor nu se poate presupune încă.

Vor fi aleși 524 de membrii, dintre cari 449 pentru provinciile europene, iar 75 pentru Caucaz și Siberia asiatică.

Deputații sunt numiți de adunarea generală a alegătorilor, iar aceștia la rândul lor aleși în fiecare guvernământ dintre țărani, proprietari de pământ burghezi și lucrători de fabrici.

Reprezentăția țărănimei »wolost«-ul denumește 10 alegători cu drept dublu de vot. Mai întâi își aleg un deputat din sânul lor și pe urmă uniți cu reprezentanții celorlalte clase aleg deputații pentru adunarea generală.

În clasa a doua a proprietarilor rurali, detentorii de domenii mari sunt alegători de drept, cei mici sunt împărțiți în anumite cercuri electorale și grupați după anumite reguli, pentru a putea să-și denumească pe reprezentanții lor.

A treia clasă o formează orășenii proprietari de imobile, directori de stabilimente industriale, plătorii de oare-cari impozite, funcționarii etc.

În a patra clasă, aceea a lucrătorilor fiecare grup de 500 până la 1000 de lucrători fără deosebire de vârstă trimit un alegător.

Se dă ca sigur, că duma va fi opozantă în urma neîncrederii mai ales a țărănimei în guvernul Stolypin, cu toate promisiunile acestuia de a le împărți pământuri și aceasta ca rezultat al nepăsării guvernanților în buzunarul cărora s'au rătăcit milioane de ruble destinate a potoli foamea bietului popor.

* Alegerile în Austria.

Viena, 30 Ianuarie. Oficiosul »Wiener Zeitung« publică patenta preînaltă prin care M. S. dizolvă camera și ordonă noiele alegeri.

După înșirarea »Noi, Francisc Iosif din grația lui Dumnezeu Împărat etc. etc.« urmează:

»Dăm de știre și publicăm:

»I. Camera deputaților se dizolvă.

»II. Noiele alegeri generale pentru Reichsrath vor începe îndată«.

Urmează semnatura M. Sale și a tuturor ministrilor.

Ciocnire între trupe și populație. *Sofia, 15 Ianuarie.* Demonstrația plănuită în Filipopoli în contra prințului și guvernului, pe ziua de Duminică, a fost împiedecată cu forța.

A fost interzisă de asemenea și ancheta orânduită de studenții socialiști și membrii partidului național.

Prefectul poliției a fost suspendat și funcțiunea lui predată unui comandant militar.

Tot orașul a fost ocupat militarmente și soldații au oprit cu forța ori ce întrunire.

Au avut loc încăierări între trupe și populație. Directorul de școală Sabeff a fost grav rănit; starea lui e disperată.

Alte persoane au fost ușor rănite.

Infamiile dela Bocșa în Cameră.

— Raport telefonic din Camera ungară. —

Budapesta, 30 Ianuarie.

Evenimentul zilei de azi a fost fără îndoială discursul deputatului Vasile Goldiș.

Intr'o cuvântare admirabil de clară, puternică și convingătoare, el a respicat și disecat *marele* discurs al ministrului de interne Andrassy, combatându-i și zdrobindu-i punct cu punct, argument cu argument toate frazele, toate tiradele. Camera a ascultat cu multă atențiune discursul acesta, care adesea stârnește furtuni de aplauze, dar și de protestări și zgomote.

Andrassy ascultă plouat cum frazele sale de efect se spulberă și se risipesc.

Al doilea moment însemnat al ședinței a fost interpelarea deputatului național *Coriolan Brediceanu*, care a adus infamiile ce și-au și luat deja începutul în cercul Bocșei. Arătăm la o altă parte a ziarului, ce se petrece în Bocșa.

Ministrul n'a răspuns.

A interpelat apoi deputatul *Aurel Vlad*

în cauza retragerii debitului postal revistei franceze »*Courrier Europeen*«.

Ședința a decurs astfel:

Președintele *Rakovszky* deschide ședința la 10^{1/4}. Pe banca ministerială: *Wekerle*, *Apponyi*, *Darányi*, *Andrassy*, *Josipovich*, *Jekelfalussy*.

Dintre deputații naționali sunt de față: *Coriolan Brediceanu*, *Alex. Vajda-Voevod*, *Mihail Polyt*, *Aurel Vlad*, *Vasile Goldiș*, *Teodor Mihali*.

La ordinea zilei e proiectul de apropiție.

Farkasházy Zsigmond cere în aplauzele kossuthiștilor îmbunătățirea lefilor funcționarilor dela căile ferate. Guvernele trecute, au atârnat de curte, acesta-i neatârnat.

Vaida-Voevod: Frumoase fraze!

Farkasházy Zsigmond, critică munca puțină a Camerii. În tot cursul celor 9 luni, de când suntem la putere, nu am creat nici o lege de importanță, decât legea despre încurajarea industriei. Trebuie să ne puie pe gânduri noiele idei ce se ivesc în partidul guvernamental, planuri ca *restrângerea libertății de presă*, *estinderea fideicomisurilor* etc. Dacă vom continua astfel partidul kossuthist își perde popularitatea.

Discursul lui Vasile Goldiș.

Vasile Goldiș: Prietenii mei *Polyt* și *Vlad* s'au ocupat cu chestia de încredere către guvern și cu discursul dlui ministru de interne *Andrassy*. Eu nu voi inzistă deci asupra chestiilor generale politice.

Discursul dlui ministru de interne se împarte în două părți. Este o argumentație nenorocoasă a dânsului de-a aduce trecutul ca dovadă. În trecut nu a existat chestie națională. În trecut poporația s'a împărțit în două categorii, în *populus hungaricus* care cuprindea nobilimea și în *plebs hungarica*. Față de astea neamul unguresc era *gens hungarica*. Națiunea ungurească.

Dacă dl ministru a vrut să spuie că *populus hungaricus*, adică nobilimea a fost tolerantă către *plebs hungarica*, atunci aceasta nu poate să stee în picioare. (Aplauze.) Asta se dovedește prin multele pedepse, prin asuprirea grea ce au adus-o asupra țărănimii. Chiar tatăl dlui ministru a spus în 1848 că nenorocirea țării noastre provine din ticăloșia înaintașilor noștri. (Zgomot. Președintele sună mereu.)

Președintele (sunând). Dlor vă rog să fiți liniștiți. Glasul oratorului nu se aude de loc. Dacă sgomotul nu contenește, voi fi nevoit să suspend ședința.

Vasile Goldiș: Trec la partea care tratează prezentul. Li dau recunoștință pentru că a recunoscut că este o prostie ori-ce năzuință de-a ne desnaționaliza. Astăzi este cu neputință de-a desnaționaliza popoare număroase cu conștiința trezită. Se aduce ca exemplu chestia polonă și daneză din Germania.

Voci: Vorbește despre România! (Sgomot.)

Vasile Goldiș: *Dacă aveți nevoie de lămuriri asupra României, poștiți adresați-vă ministrului de externe al României!* Citează date concrete asupra chestiei daneze în *Schleswig*. Acolo 280.000 de danezi și-au pastrat naționalitatea în ciuda tuturor asupririlor și încercărilor de desnaționalizare (Sgomot mare. O parte mare a discursului se pierde în sgomotul și vociferările deputaților unguri.)

D-Voastră ne priviți ca pe o floare sălbatică pe care o poate culege ori-cine. Nu vom tolera însă aceasta. *Vrem să fim o floare* pe care grădinarul o îngrijește deopotrivă cu celelalte flori.

Guvernul a făcut mai multe promisiuni naționalităților. Nu-s în drept de-a mă îndoii de buna-voința de-a-le pune în aplicare,

dar viitorul va arăta dacă ele au fost sincere. Dacă guvernul la va împlini îi vom fi mulțămitori.

Presa ungurească tratează însă într'un mod trist chestia naționalităților. Așa »*Budapesti Hirlep*«, scrie un articol, unde spune că trebuie să răspândim limba ungurească până când naționalitățile se vor desvăța de a întrebuința limba lor și se vor lăpăda de naționalitatea lor. Mai mulți deputați s'au plâns, că în Ardeal românii sporesc în avere și în număr. Oare asta nu-i o ațătare la ură a ungurilor împotriva noastră? Unde s'a pomenit ca cine-va să se mârșăască pentru că o parte a populației sporește și se îmbogățește?

Dl ministru de interne a spus, că politica noastră este primejdioasă statului. Vă mărturisesc, că cuvintele acestea ne-au mârșănit în adâncul sufletului. (Zgomot, glasuri de îndoială).

Dovezile dlui ministru de interne sunt următoarele: 1. *Cuvântul* publicat de partidul nostru anul trecut la dizolvarea parlamentului. Ei bine partidul nostru nu s'a amestecat în lupta coaliției. (O voce: A națiunii!) Nu luați vă rog patriotismul în monopol, cum pune statul monopol pe tutun.

Mai interesantă este dovada a doua a dlui ministru, cartea dlui Aurel C. Popovici despre *Marea-Austrie*.

În România trăește un domn dr. Aurel C. Popovici. (Voci: Calomniatorul Ungariei!) Când a apărut cartea, eu am publicat imediat un articol în ziarul românesc »*Tribuna*« din Arad. Nu eram deputat și nu se poate spune, că am scris articolul pentru a-l putea cita aici. În articolul acesta am reprobat ideile dlui Popovici spunând că noi românii nu ne însuflețim pentru ele și nu ne identificăm cu ele. Dovada dlui ministru este deci lipsită de temei. (Aici oratorul citează un pasaj mai lung din articolul apărut în ziarul nostru. Aprobări pe băncile kossuthiștilor). Toate acestea le-am scris cu 8 luni înainte de discursul dlui ministru Andrassy, dar nu în vederea acestui discurs.

Al treilea argument al dânsului este iarăși un pasaj iritat din cuvântul partidului nostru publicat în timpul disolvării trecute. Ei, dar dl ministru răstălmăcește acest pasaj — atribuindu-i un alt sens, decât cel original.

Al patrulea argument al său este un singur cuvânt: *Elveția*. Prietenul meu, deputatul Polyt a rostit cuvântul acesta. Dar el l-a înțeles altfel decât dl ministru.

El a înțeles că dorește ca Ungaria să fie ca Elveția, adică să domnească în Ungaria aceeași libertate și egalitate națională, aceeași pace și armonie între popoare ca în Elveția. (Deputatul Polyt dă din cap în semn de vie aprobare).

Partea a doua a discursului dlui ministru se compune din mai multe părți. Guvernele trecute au falsificat intențiile noastre zicând că noi nu recunoaștem principiul fundamental al legii naționalităților: faptul că toți suntem cetățenii țării ungurești. De aici a izvorit dușmănia dintre naționalități și clasa conducătoare. Ministrul-președinte Tisza Kálmán a spus că nu va pune legea naționalităților în aplicare, căci noi nu recunoaștem principiile ei fundamentale.

Partidul nostru a desmintit afirmarea asta prin cele două proiecte de răspuns la mesaj, pe cari le-a prezentat în două rânduri camerii. În proiectul dintâiu prezentat în anul 1905 noi am cerut egalitatea națională pentru

toți cetățenii, spunând că numai astfel criza va putea fi rezolvată. Cum ne puteți deci acuza, că nu vrem să fim cetățenii statului? În proiectul al doilea cerem o politică egală pentru toate neamurile de aici.

Markos Gyula: La »noi« în România! (Zgomot).

V. Goldiș: Citează pe urmă două pasagii din cărțile lui *Eötvös József* una »Despre naționalitate« și a doua »Ideile fundamentale ale secolului al XIX«. Ați văzut că nu suntem aici contra legii naționalităților. Dar Dvoastră în schimb vreți să abrogați legea asta, după-cum a spus chiar ministrul de interne. Dânsul a spus că va ocroti și iubi popoarele nemaghiare, dar va prigoni pe »agitatori«. Poftescă să ne prigonească, dar îl rugăm să dea drepturi popoarelor noastre.

Nagy Emil: Poporul nu cere drepturi, numai Dvoastră agitați!

V. Goldiș: La 1878 I. Brătianu a zis, că România nu trebuie să se amestece în afacerile interne ale Ungariei, dacă însă cumnatul meu — a zis Brătianu — bate pe sora mea, atunci sângele se revoltă în mine și nu pot tolera lucrul acesta.

Nagy György: Numai un valah întrebuințează astfel de asemănări.

V. Goldiș: Dacă frații nostri — a zis Brătianu — vor fi asupriți, atunci nu vom putea nici noi tolera lucrul acesta. Când regele Filip al Macedoniei a cucerit Atena, el a sugerat macedonenilor ideea, că numai agitatorii ațîța pe atenieni. Atunci poporul atenian a surghiunit pe Demosthene prin ostracism.

La plecarea Demosthene a rostit o cuvântare aducând o fabulă, ca pildă: Lupul a spus oilor, să-l izgoniască pe cioban și câni, căci atunci vor putea trăi în pace la olaltă. Dar când oile au izgonit pe ciobani și câni, lupul le-a sfășiat pe toate.

Andrassy a spus, că naționalitățile să fie elementul, care mijlocește prietenia Ungariei cu celelalte state. Primesc aceasta însă numai în cazul când veți împlini dorințele noastre. Atunci vom putea ridica biserica păcii și a concordiei între toți cetățenii țării. Esping proiectul! (Aplause pe băncile naționalităților).

(10 minute pauză).

După pauză vorbesc **Csernoh János** și contele **Batthyányi** Tivadar: Acesta spune că este aderentul însuflețit al păcii cu naționalitățile, dar ele încă să ne ajute la clădirea statului ungar independent.

Interpelare în cauza alegerei din Bocșa.

Coriolan Bredicianu, își desvoltă interpelarea în mijlocul deselor protestări și întreruperi ale majorității. El zice: Aprob aserțiunea preopinentului **Batthyányi** că fie-care cetățean să aibă drepturi egale, adaug însă, că într'un stat constituțional, aceasta egalitate de drepturi trebuie respectată în toate manifestările vieții de stat. Guvernul însă nu face astfel. Subiectul interpelării mele sunt cele petrecute de curând în cercul electoral al Bocșei. Aici s'a ivit un mare număr de gendarmi. Se vede, că este un plan pregătit înainte. La alegerile trecute s'a căutat, a ne abate cu tot prețul dela dorința noastră, de a candida pe un deputat național în cercul acesta, promițându-ni-se câte și mai câte hatîruri, noi le-am respins și guvernul a hotărît atunci, să nu mai întreputați naționali în parlament.

Aurel Vlad: Se pregătește o nouă Dobră!

Coriolan Brediceanu: Aproape 600 de jendarmi au fost staționați prin comunele cercului acesta. Întreb, dacă s'a mai întâmplat vr'odată un caz analog în viața noastră constituțională. Așa ceva nu s'a făcut nici la Dobra și nici la Cehul-Silvaniei.

Aș vrea să știu, care este scopul acestei expediții de jendarmi. Informându-mă la autoritățile comitatense mi-s'a răspuns că jendarmii au fost trimiși pentru siguranța publică. (Aprobări pe băncile coaliției,) dar siguranța nu e primejduită. Dacă aprobați măsura aceasta, vă poftesc și Dv. aceeași dreptate, pe care o veți primi cândva, nu dela acesta guvern ci dela altul, care poate veni. (Mare zgomot. Președintele sună.) Jendarmilor li-s'a dat autorizația, ca toți pădurarii și funcționarii căilor ferate să poată comunica între ei. (Voci: firește, trebuie să aibă dreptul acesta.) Da, dar casele preoților și dascălilor români sunt păzite de jendarmi iar dacă sunt trei oameni la un loc aceștia sunt imediat respirați. Așa se pregătește alegerea într'un mod meșteșugit, într'un cerc cu peste 2 treimi de alegători români. Vreau să știu, dela cine au primit jendarmii autorizația aceasta? Nu se poate îngădui, ca din conziderație de partid să se violeze ori ce drept. (Zgomot). Dacă guvernul își are favoritul seu, pe Iulian Weisz..

Voci: Cine-i acela?

Aurel Vlad: Dar nu-l știți? E jidanul acela!

Coriolan Brediceanu: . . . pe care voiește să-l înzestreze guvernul cu un mandat în chipul acesta. Bine, dar atunci să nu ne faceți imputarea că am ales pe **Kristóffy**, căci și noi vă vom scoate pe urmă ochii cu felul, cum l'ați ales pe Weisz.

Trebuie să protestez, că autoritățile statului se întrebuințează în hatîrul unui partid.

Unde vom ajunge atunci cu egalitatea și cu justiția? Acum Dvoastră rîdeți și noi plângem. Dar ușor se poate întoarce roata. Vreau să se valorifice principiile de libertate și egalitate ale acestui partid, căruia i-s'a anticipat atributul de mare. Când am umblat eu prin cerc, mi-s'au oferit jendarmi din partea autorităților. Eu am refuzat și mii de oameni m'au ascultat liniștit.

O voce (ironic): Ca pe un Mesia!

Coriolan Brediceanu: Ca pe reprezentatul încrederii lor. Poftiți umblați cu noi prin cerc, chiar și pe eheltuelile noastre și vă veți convinge. Adresez dlor ministrii dele honvezime, dela interne, și dela justiție următoarea interpelare:

Au dnii ministrii cunoștință despre trimiteria jandarmilor în cercul Bocșei și pentru ce s'a făcut aceasta?

Cine a dat autorizație jandarmeriei, de a lăsa mână liberă oamenilor lui Weisz și de a împiedeca pe oameni lui Valer Braniște în ezercițiul voinței lor libere?

Iuliu Maniu: Cerem răspuns grabnic!

C. Brediceanu: Da cerem răspuns grabnic! (Aplause pe băncile naționalităților).

Interpelarea lui Aurel Vlad.

Aurel Vlad: Declară că interpelează în chestia retragerii debitului postal al revistei franceze »*le Courrier Européen*«. Până acum revista aceasta a fost interzisă în Rusia și Turcia... iar acum la noi. Actul acesta este foarte reacionar. El amintește era lui Metternich. Conziderând mijloacele de comunicație de azi, el e chiar ridicol. N'am citit revista aceasta, căci n'am răgaz să citesc toate revistele din lume, nu cunosc prin urmare

spiritul ei. Este cu putință, că se va găsi în ea vr'un articol, care să nu placă cutărui mare patriot, dar e foarte curios, că măsura aceasta prohibitivă s'a luat tocmai în urma unui articol publicat în aceasta revistă de un ungar, fost președinte al partidului kossuthist Ludovic Mocsáry. Măsura aceasta ne poate compromite în fața străinătății. Adresez domnului Ministru de Comerț următoarea interpelare:

Are cunoștință dl ministru, că s'a retras debitul postal pentru Ungaria revistei franceze, »Le Courrier Européen« și din ce cauză s'a făcut aceasta. Este dispus dl Ministru să retragă această ordonanță și să se îngrijască ca pe viitor să nu mai fie luate astfel de măsuri, cari ne compromit în fața străinătății? (Aplauze pe băncile naționalităților).

Președintele ridică ședința la 2 și 15 m.

SITUAȚIA.

— Prin telefon. —

Polónyi a subscris demisia.

Inercarea făcută eri de câțiva partizani de a-l susține pe Polónyi în fotoliul ministerial, n'a reușit. Azi la orele 11 Polónyi a predat lui Wekerle demisia sa și semioficiosul »Bud. Tud.« într'o ediție d'acum aduce aceasta la cunoștință publică.

Anchetă în afacerile de imunitate ale deputaților slovaci.

Astăzi înainte de prânz la 12 o e comisiunea de imunitate a Camerei a ținut o ședință. Ea a debătut cazul de violare a imunității deputaților slovaci Skicsák, Jehlicka și Ferdinand Juriga, cari au fost jigniți în libertatea lor personală cu prilejul alegerii din Werbo. Comisiunea a ordonat esaminarea acestor cazuri.

Comisiunea de asemenea a ordonat anchetarea cazului de violare a imunității deputatului Skicsák, care a fost oprit să-și rostească darea sa de seamă.

Conferența partidului kossuthist.

Partidul kossuthist a ținut astă-seară o conferență.

Contele Apponyi a propus, ca partidul să-și exprime regretul că pleacă Polónyi. Partidul mulțumește și aprobă activitatea de ministru a lui Polónyi și crede că acuzele ridicate împotriva lui se vor dovedi, ca neîntemeiate.

Mai mulți deputați în frunte cu contele Károlyi au cerut o modificare, cerând să se suprimere regretele și nădejdea, că acuzele se vor dovedi neîntemeiate în fața judecătorei.

După o discuție lungă și agitată, partidul a primit *propunerea modificată a contelui Károlyi.*

Mâne va lua cuvântul în Cameră Polónyi.

Afaceri culturale.

In chestia Fondului de teatru.

II.

Cu toate acestea subsemnatul, Sâmbătă dimineața în 6/19 Ianuarie, — deci înainte de apariția »Tribunei« de Duminecă, din 7/19 Ianuarie, — m'am adresat, prin o scrisoare recomandată către domniul din Oravița — prin dl dr. P. Cornean — informându-i pe larg despre starea lucrului, și

după ce le-am arătat nedumeririle mele cu privire la forma, în care îmi prezintă ei cauza, le-am cerut statul și părerea.

De abia va fi sosit scrisoarea la Oravița, când mi-a sosit aici nrul menționat al Tribunei, în care se stăruie asupra votării ajutorului cerut de Oravițeni, pe seama dlui Bârsan și se mai spune:

»Din pricina unor animosități de a doua mână însă comitetul teatral nu arată acestui talent simpatia meritată și se poartă cu oare cari scrupule, când e vorba să continue a-l mai sprijini pentru complectarea studiilor de specializare în arta dramatică superioară«. Și încă ceva.

»Precum observăm, dorința aceasta nu este a unuia dintre noi sau a unor prieteni personali ai artistului. E o dorință a opiniei publice, iar comitetul societății nu trebuie să se pună în contradicție cu aceasta opinie. Noi toți formăm societatea care a creat fondul: noi toți contribuim la dezvoltarea gustului pentru arta dramatică și avem, în consecință dreptul, ca să exprimăm dorințe, cari să nu fie nesocotite«.

Articolul nu e subscris de nime. Nu mă întreb, că e membru ori nu, cel ce l-a scris și vorbește în numele membrilor, căci îl privesc de al redacțiunii »Tribunei«, care are drept să se erigeze în »opinia publică« și să reprezinte pretenziuni de felul acesta, sub titlul: »Afaceri culturale«.

De aceea îi și dau importanța cuvenită, și m'am hotărât a cere dela comitet, ca să fac uz de actele și hotărârile sale privitoare la aceasta afacere spre a o limpezi, punând în vederea publicului dezvoltarea ei și motivele, ce au determinat-o, pentru ca publicul să fie pus în măsură de a-și face o judecată dreaptă în privința aceasta. Nu cu plăcere vorbesc despre obiectul acesta, pentru că mă văd silit a spune și lucruri, cari probabil genează. Dar tot ce spun e adevărat și sincer. Era mai bine, se înțelege, dacă dnul B. vorbia. Nici acum n'am să polemizez, ci numai să fac unele constatări și să dau deslușiri pe bază de acte și hotărâri.

Mai întâiu declar, că comitetul în toată afacerea nu a fost condus de nici un fel de »animozitate«, nu s'a purtat, »cu oare cari scrupuli« și n'a dat dovadă cu nici o ocazie, că nu arată simpatia meritată dlui B. Ca martor aduc pe însuș dl Z. Bârsan și dovezi însăși hotărârile comitetului. Neînțelegeri sau animosități personale n'au presidat la nici o hotărâre a comitetului. În convingerea și conștiința aceasta sunt până azi toți membrii comitetului.

Dimisiunea dlui B. n'a provocat-o comitetul. Iată cum s'a desfășurat:

Comitetul în ședința sa din 6 Sept. v. 1904, a decis, ca dnul B. uzând tot de bursa de 1500 coroane, pe care o avuse și în anul precedent, să meargă pentru anul 1904/5, la București, »unde va juca la teatrul național în șirul artiștilor de acolo, spre a se deprinde atât cu jocul de scenă, cât și a învăța peste tot tehnica teatrului. Dl Bârsan va sta în București până la sfârșitul sezonului de teatru, după aceea se va reîntoarce și se va pune la dispoziția comitetului în folosul desvălirii artei dramatice dela noi«.

Comitetul să adreseze cu o rugare către direcțiunea teatrului național ca să primească pe dl Bârsan, ceea ce s'a și admis.

Catastrofa dela Saarbrücken.

Privitor la catastrofa din minele dela Saarbrücken sosesc știri, cari arată că cele petrecute sunt mult mai grozave decât s'ar fi putut judeca în primul moment. Iată amănuntele mai noi:

O nouă explozie s'a produs tocmai când o grupă de 200 salvatori s'au coborât în ocnă. O masă imenză de pământ a căzut asupra nenorociților salvatori, așa că este aproape exclus ca ei să poată fi scăpați. Nenorocirile se țin astfel lanț. Inginerii nici nu mai știu ce să înceapă.

Ieri au fost scoși 50 răniți, cei mai mulți foarte grav. În urma exploziei au fost aruncați de pereții ocnei cu atâta putere, încât sunt aproape turliți. 35 dintre aceștia, așa spun medicii, vor muri azi ori mâne. Răniți greu sunt 135.

Nenorocirea era să fie și mai mare, dar din întâmplare în dimineața acelei zile o grupă dintre lucrătorii cari veneau din sat, întârziase și sosise la gura ocnei după-ce se produsese explozia.

Dintre cei scoși ieri și duși la spitale, 24 se simt mai bine.

În jurul intrării în ocnă e cordon de miliție și jandarmi, iar în apropiere medici și surori de caritate, precum și preoți. Agnoscarea (recunoașterea) cadavrelor merge greu, fiind cele mai multe aproape carbonizate. Toată ziua numeroase cosciuguri sunt pornite spre cimitir.

Salvatorii spun că în ocnă este un aer atât de greu, că nu se poate suportă decât puține minute.

În minele de aici au mai fost de altfel destule explozii, între altele la 1868, când au căzut jertfă 180 mineri.

Președintele Republicii franceze a trimis o telegramă de condolențe Impăratului Germaniei. Tot așa și Papa din Roma.

Primarul Parisului în ședința dela 29 c. de asemeni a amintit cu durere de această catastrofă și a reamintit ajutorul ce au dat germanii Franței, când cu marea catastrofă dela Courrières.

Sindicatul minelor din Franța a trimis 20.000 franci pentru a fi împărțiți celor rămași în durere și mizerie.

Sociale.

Șezătoarea din Budapesta.

Onorată Redacție! De când fiica mea a primit invitare la șezătoarea din Budapesta, deși sunt creștină, dar îmi vine să blestem capitala și »reședința«, căci ni-s'a dus liniștea din casă și ochii fiicei mele sunt mai mult roșii de plâns, decât veseli și senini, ca mai înainte.

Cine i-a îndemnat pe domniul din Budapesta să aranjeze acolo o șezătoare? Nu știu domnia-lor că de ori unde, românilor le trebuie o zi pentru dus, alta pentru întors?... Vreme am mai avea însă, dar de rândul banilor stăm mai rău. Ori cum am făcut adevărat socoteala, fără 300 de coroane nu-i de plecat la Budapesta. Trei sute de coroane să cheltuești pentru o petrecere, când toate s'au scumpit în chip nemaipomenit, e un lucș pe care nu știu câți dintre Români au darea de mână să-l facă. Mai ales că cele 300 coroane s'ar ajunge numai admitând că toate mamele ne-am duce ori în costum național (*ceea-ce n'are să se întâmple*), ori într'o haină pe care o avem deja. Cine să creadă însă asta? Când ne ducem la Budapesta, într'o »capitală«, la o petrecere cum n'a mai fost, damele o să caute, desigur, a se înfățișa una mai în podobe ca alta, și așa, iată-ne: un plus de cheltuială, așa că nu e exagerată, ci minimă suma de 400 coroane de fiecare familie care se duce la șezătoare.

Bărbatul meu nu admite o asemenea risipă națională. Ci mi-a zis: »Decât să cheltuim atâția bani din care nația nu se alege cu nimica, mai bine dăm a patra parte pentru gimnaziul din Brad. Am folosit astfel și națiunei, ajungem și în cartea de aur, pe care are s'o scoată direcțiunea gimnaziului... Ba am și economisit 300 coroane...»

Ne-a mai motivat și altfel, spunând că o petrecere românească într'un centru străin, n'are rost. Cui vrem noi să impunem acolo? Ungurilor, cari n'au să ne vadă și o să înregistreze petrecerea cel mult pentru a ne injura? Chiar dacă ar veni să ne vadă, o să le impunem cu sărăcia noastră în mijlocul bogăției lor? Să presupunem că se vor aduna 100—150 perechi, la mai mult nu se poate aștepta nimeni, ce-i asta în vre-o sală mare și în Budapesta?

Înainte de dejun, dacă beai un jumătate de pocal de apă amară

Igmándi

alui **Schmidthauer**,

stomacul ne regulat îi aduce în ordinu în decurs de 2—3 ore.

Medicament foarte bun pentru împiedecarea boalelor interne, tot așa are efect admirabil la boale de stomac intestine, și de sânge tot așa contra îngrășării, contra trôhnei, respirării grele, galbenare, umflarea ficatului și fierii, diabită, vână de aur, podagră, reumă și multe boale interne. Comande se pot face la Schmidthauer Lajos, farmacist în Komárom. Se capătă în fie-care farmacie mai bună și prăvălie de coloniale. Prețul unei sticle mici 30 fil., mari; 50 să nu se confunde cu alta apă amară.

Rost ar fi avut ca tinerimea din Budapesta să vină în mijlocul nostru, în centre ca Aradul, Lugojul, Orăștia etc. Ce șezătoare nu s'ar putea aranja la noi în Lugoj, de pildă, unde avem și teatru la dispoziție, și s'ar fi adunat întreg jurul, ori la Arad, unde este Casa națională și după cum știm, țărani nu-și prea respectă portul național... O șezătoare cu diferite porturi naționale ar fi o nobilă propagandă, ar avea rol binefăcător... La Budapesta nici drept *curiozitate* nu admite.

A mai făcut apoi următoarea socoteală: admitem că s'ar duce o sută familii (fără atâta ar fi un blamaj); presupunând o cheltuială numai de 400 cor. fiecare, s'ar risipi 40.000 coroane, încassate de stat, croitorese, prăvălii de modă și restauratorii din Budapesta. Pentru? Pentru un lucru care într'un centru românesc s'ar putea face cu mai puțină cheltuială și cu scop înălțător național!... Noi, ori câți ne-am duce la Budapesta, ne pierdem acolo, nu ne-am putea vedea decât în sara acelei șezători. Dacă ar veni însă bravii tineri universitari prin centrele românești, cine nu înțelege revelația ce s'ar produce, bucuria cu care ar fi primiți, amintirile bune ce ar duce cu sine, având mulțumirea că *ei sunt apoștii cei mai dragi și mai inteligenți ai vieții noastre sociale!*

Iată, domnule redactor, motivele pentru care mulți nu se vor putea duce la șezătoarea din Budapesta. Iată pentru ce vă rog să publicați rândurile acestea: ele poate vor contribui la îndreptare în viitor. Discutând chestia și din acest punct de vedere, să sperăm că în primul rând tinerii noștri universitari se vor simți datorii să aranjeze în viitor serbări culturale aici, acasă, iar nu într'un centru unguresc, unde n'avem ce căuta.

Lugojanca.

NOUTĂȚI.

ARAD, 31 Ianuarie 1907.

Vremea: Aproape în întreaga Monarhia s'a întins timpul moale, din care cauză în multe părți se anunță inundații, iar în ținuturile muntoase lavine periculoase. În Bosnia ninsoare și frig. Temperatura scăzută la 23°. Lacul Scutari e întreg înghețat.

Știre personală. Dl. dr. Nicolae Oncu, directorul băncii »Victoria« din Arad și deputat al cercului Iosășel, care a fost cam bolnav în iarna aceasta, a plecat ieri după amiază la Abazia, pentru restabilirea sănătății sale.

Primarul Vienei bolnav. Drul Lueger, care a primit cu atâta simpatie delegația municipalității din București se află bolnav în pat. Boala lui a produs vie impresie în toate cercurile politice. Intre multele personaje mari, cari s'au interesat ieri după amiază de starea sănătății primarului a fost și ministrul-președinte baronul Beck. Li urăm grabnică însănătoșare marelui filoromân.

Hymen. Din București ne vine știrea, că Ioan Cândea fratele protopopului din Avrig și-a serbat cununia Dumineca trecută în biserica Precupeții Noi, cu dsoara Teodora Ștefănescu. Calduroase felicitări.

Bucurie ungurească. O fițuică săcuiască aduce următoarea știre îmbucurătoare pentru șovinii: În comitatul Murăș-Turda e la marginea Câmpiei o comună românească Moioș. Acum o sută de ani locuitorii acestei comune după date istorice erau unguri și acum numai cinci ori șase familii s'au mai păstrat, și acestea însă de abia își mai pricep limba, din cauză, că nimenea nu s'au interesat de ei. În timpul din urmă un popă însuflețit a luat conducerea cuibului părăsit și a început cu ajutorul dascălului marea și greaua operă de recucerire. În fie-care Duminecă ei pleacă din comuna învecinată Poca pentru a ține conferință rătăciților și a-le inspira ideea de naționalitate...

Pe noi nu ne înfrică samavolnicia maghiară. De-or fi de-ai noștri, le poate tot cânta și descânta calvinul din Poca, sângele apă nu se face!

Dela Sas-Sebeș primim o lungă corespondență în care cei competenți, *dela club*, sunt somați să facă lumină în afacerea purtării (desertori) la alegerea din urmă a celor trei români fruntași locali, binecunoscuți. De asemenea se face întrebare dacă dl protopop Sergiu Median a demisionat din direcția institutului »Sebeșana« și din ce motive?

Fiindcă o persoană stimată și nouă binecunoscută ne recercă să publicăm corespondența, ne simțim datorii să luăm notă de ea. Cei în drept, vor răspunde și la atâta, dacă vreau. E larg nu putem să tratăm o chestie care, deși recunoaștem că este de interes obștesc, în cele din urmă este mai mult de caracter local. Bunul simț și sentimentul național îi va lumina pe frații d'acolo să rezolve chestia așa cum cere binele național și demnitatea noastră de români.

Avis. Administrația revistei »Lucașfărul« aduce la cunoștință on. săi ceiliori că din cauza grevei lucrătorilor dela tipografia Krafft din Sibiu, nr. 2 al revistei va apărea cu oare-care întârziere.

Emigrări. Din Cluj ne vine știrea că emigrarea sporește în întreg comitatul. În anul trecut s'au eliberat 1892 de pasapoarte și au emigrat 2843 de suflete dintre cari mai mulți români în România. La America au plecat 394, în Germania 210. Foarte puțini unguri — în schimb numărul emigranților crește la români și la sași. Numai de-ar trece în România, iar nu în America!

Falsificări de cambii. Jidanul Lampl, întreprinzător în Ludoșul de Murăș, parte singur, parte sub firma Noti et Lampl, de timp de 3 ani, ori și mai bine a început a falsifica cambii. Falsificările au ajuns la considerabila sumă de 140.000 cor. la băncile ardelene, iar întreaga escrocherie se sue după cum s'a aflat până acum la 200.000 cor. Se crede însă că sunt și alte falsificări. În zilele trecute s'au descoperit falsificările, iar Lampl — a dispărut... Mulți români încă sunt astfel înfundați în datorii de mizerabilul jidan, care probabil a luat drumul bătut de Kecskesti.

O dramă în Londra. Doctorul C. Tovonsend din Londra a căzut victima unui atentat misterios. Un domn mascat s'a furișat Sâmbătă noaptea în locuința lui și tăind curentul electric a pătruns în camera de dormit și cu un revolver a tras asupra victimei, câteva gloanțe.

Rana mortală i-a fost pansată a doua zi de un chirurg, ce locuie în același compartiment.

E curios că rănitul nu vrea să denunțe semnalamentele atentatorului. »Merit moartea, zice el, de ce să trag cu mine în groapă o a doua persoană!« Aparatul polițienesc e în mișcare.

Săpun de viorea de Parma. Sub aceasta numire de câți-va ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de violele? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare să nu întrebuiinze acest săpun, numai ca să-i tindă mână de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil. 3 bucăți 2 cor. 20 fil. Pregătește: Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă. Miskolcz. Se poate căpăta în Arad în drugheria lui Vojtek și Weisz, Lugoj în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

Apa amară „Igmanti“ alui Schmidthauer e foarte bine să se găsească în fie-care casă, ca la caz de nevoie folosind din ea câte jumătate de pocal, delătură definitiv ori-ce boală de stomac și astfel împiedecă răspândirea boalei în organizația corpului. Aceasta apă nu numai te mântuie de boală, dar dezvoltă pofta de mâncare.

Kerpel Izso din Arad librar cu bun renume, recomandă magazinul său abundant asortat cu cărți și stocuri de hârtie, cele mai fine hârtii pentru cancelarie, cele mai nouă bucăți musicale, cărți pentru oficiu, mare asortiment de opurile scriitorilor din țara și străinătate. Telefon nrul 355.

Nu mor porcii nici nu se îmbolnăvesc dacă se întrebuiinzează pravul pregătit de farmacistul Kun István din Hajduszovat. De aceea se nu pregete nime a cumpără acest prav. Mai pe larg între inserate.

Dela judecătorii și tribunale.

Acțiunea lui Polónyi. Polónyi și-a înaintat ieri acuza sa contra lui Lengyel Zoltán. Este sigur că parchetul va primi reprezentarea acuzej, dar nu sub forma în care s'a prezentat. Pentru-că nu mai încapă nici o îndoială că parchetul — în opoziție cu Polónyi care și-a adresat pâra către tribunal ca for de presă — va fixa Curtea cu jurași ca for competent. În urma acestora afacerea se va pertracta de Curtea cu juri.

Cauza e la procurorul Magyar István, și pe urmă

va trece în mâinile judeului de instrucție în afaceri de presă Stefan Ruttkay. În cercurile juridice se crede că Polónyi în acuza sa a dat un nou chix. Inzadar, a incuzat el pe baroneasa Schönberger pentru delict de presă cauzat prin violarea secretului epistolar, căci acesta n'a fost delict de presă și dacă a fost, cazul depinde de judecătorie. Și nici nu poate fi delict dat fiind că conținutul scrisoarei l'a divulgat baroneasa, deci adresatul însuși.

Răpitor de fete. Rafila Ranski din Beodra în o zi frumoasă de toamnă sta de vorbă înaintea casei lor cu mai multe fete din sat. A trecut pe acolo flăcăul Miloș Vasiciu ș'a chemat-o la o parte spunând, că are să-i comunice ceva. Abia s'au depărtat câți-va pași se zărește o căruță și doi flăcăi străini. Miloș prinde fata ș'o pune în căruță. Cei doi dau sbici cailor. Ea a strigat după ajutor și smâncindu-se din brațele lor, a putut să scape. Treaba a ajuns la judecată și tribunalul din Becicherechul-mare pentru violarea libertății personale l-a pedepsit pe Miloș la 8 luni închisoare.

Bursa de mărfuri și efect. din Budapesta.

— Raport telefonic al »Tribunei«. —

Budapesta, 31 Ianuarie 1907.

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907 (50—klg.)	7.42—7.43
Secară pe Aprilie 1907	6.73—6.74
Orz pe 1907	7.36—7.37
Cucuruz pe Maiu 1907	5.18—5.19
Grâu pe Octomb. 1907	7.77—7.78

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907.	7.42—7.43
Secară pe Aprilie 1907	6.73—6.74
Ovăs pe Aprilie 1907	7.36—7.37
Cucuruz pe 1907	5.19—5.20
Grâu pe Octomb. 1907	7.77—7.78

II. Producte.

— Prețurile socotite după 100 kgr. și în bani gata. —

Unsoare de porc	143.—144.—
Slănină	110.—111.—
Prune uscate de Bosnia 26.50	26.50—17.50
Pezmet de prune	42.—43.—

III. Târgul de porci Kőbánya.

(Raportul halei comerciale din Budapesta—Kőbánya)

Prețuri de porci grași: Porci ungari de prima calitate : Bătrâni, grei (părechea peste 400 kilg.) — fil. Tineri, grei (părechea peste 320 kilg.) 126 — 127 fil. Tineri mijleci (părechea 250 — 320 kilg.) 128 — 129 fil. Tineri ușori (părechea până la 250 kilg.) 128 — 129 fil.

Piața din Arad.

Cursul spiritului.

Spirit rafinat en gros	158
« « « detail	160
Spirit brut en gros	156
« « « detail	158
Lături uscate per kilg.	15

Bursa de bucate din Timișoara.

Timișoara 31 Ianuarie.

Grâu 75 kil. 6.25—6.30, 76 kil. 6.35—6.40, 77 kil. 6.25—6.50, 78 kil. 6.55—6.65. Grâu (marfă mercantilă) 75—76 kil. 6.25—6.30. Secară 5.60—5.70. Orz 5.60—5.70. Ovăs 6.40—6.50. Cucuruz 4.30—4.35.

Redactor responsabil Sever Bocu.

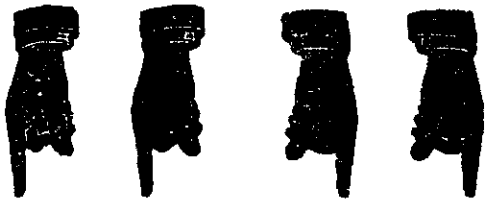
Editor-proprietar George Nichin.

Află aplicare momentană în tipografia „Tribunei“

Doi culegători buni.

Anunț de vânzare.

În comuna românească Socodor în loc principal, se află de vânzare o prăvălie cu birt. Totodată se vinde și casa unde e prăvălia. Informațiuni mai de aproape de administrația »Tribunei«.

GROSZ NAGY FERENCZ

farmacie și laborator
de articole cosmetice

DEBRECZEN, colțul străzii Șaş

recomandă cele mai renumite medicamente ale sale.

132 de ani cu bun renume!!

Hajdusági.
Bajuszpedró.

Védjegy.

Pomadă de mustață
DE HAJDUSÁGI!

Mustața e frumoasă

dacă întrebuințezi

pomada Hajdusági,

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătită din materie neunsuroasă. Efectul se vede foarte iute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fil. Prin poștă se trimite numai 3 borcane cu 2-15 Cor. Pe lângă rambursă gratuit.

Mal mulți de o mie de medici renumiți recomandă și comandă pacienților lor

Balzul regesc

contra podagrei și a reumei, recunoscut mai bun medicament de întreaga lume.

O sticlă 2 cor. In provincie 2 cor. 50 fil. 3 sticle 6 cor. 65 fil. pe lângă rambursă gratuit. Medicament îngăduit de către ministrul de interne.

CREMA FÁY.

O mare bucurie poate fi pentru dame, că am inventat un medicament, unicul, ce nu-i stricăcios pentru pielea feței.

Știind că toate alifiiile de până-acum pentru înfrumusețarea feței sunt stricăcioasă, după multă străduință mi-a succedat, se inventez un medicament nestrăicăcios. Nu conține mercurul, prin urmare:

Crema Fáy e unica nestrăicăcioasă contra pistriurilor, jubriților și alte boate de piele.

Crema Fáy dealătură ori ce beșicătură, peclugni și ori ce pată.

Crema Fáy face să dispară sbărciturile, fața pielii o face mai fină și mai curată.

Crema Fáy nu conține nici plumb nici mercurul, și astfel nu e stricăcioasă.

Crema Fáy nu conține materii unsuroase, e în formă de spumă, cu miros plăcut și nu face să lucească fața.

Crema Fáy se poate folosi și ziua, deoarece nu conține unsoare și suplinește bine poudră.

Un borcan de CREMA FÁY 1 cor. Săpunul Crema Fáy, regele săpunurilor de toaletă: 1 cor.

Pudra Fáy întrebuințată cu crema cu tot redă feței o culoare frumoasă, purpurie. O cutie 1 cor.

Pentru sulemenirea feței corespund trei culori, de-rosie închis nrul 18, deci la comandă rog să vă provocați la numerii. Acestea alifii sunt atât de naturale, încât ori cine le poate întrebuința fără se observa însă. — Un borcan 4 cor.

Apă de pistriui. Cel mai bun medicament pentru delaturarea a pistriurilor efect admirabil, căci îndată redă feței culoare curată, și nu-i stricăcios. Prețul unei sticle 1 cor. 20 fil. Săpun de fiară pentru aceasta apă 80 filerii.

Medicament pentru vopsirea părului în culori blond, brunet și negru. Efect la moment. O singură vopsire e îndajuns, ca părul sau mustața o lună să aibă culoarea ce-o dorește. Nu înasprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor., ce e de ajuns pe un an întreg.

Picturile Senega pentru piept. (Contra tusei și a astmei.) — Iarna indeosebi pe vremea, când e noros mulți sufar dn tusă, respinare neregulată, astmă, nădușeală etc. Aceste boale il istoneș pe om in un grad, că de multoari abea poate să doarmă, asudă, are dureri de cap, spate. De toate acestea se poate mântui ușor, dacă întrebuințezi Picturile Senega pentru piept. Prețul unei sticle 1 cor. 40 fil.

Blenorrhin este cel mai bun medicament pentru boale venerice atât la bărbați cât și la femei. In o săptămână deplină însănătoșare chiar și la morburile vechi. Mare discreție, pe din afară cu inscripție «Coloniale». Prețul unei sticle cu cele necesare ce ajunge se vindece pe femeie sau bărbat, 3 cor. 50 fil.

Pilule Resanguin, unicul medicament in caz de neregularitate periodică, la dureri ascunse și la răceli de acest soi. Inceată durerile, la moment redă sănătatea. — Un borcan 2 coroane.

Picături indiane pentru dinți alui NAGY. Frecând gingivle cu ele, durerile de dinți provenite din ori ce cauză, ncteează la moment. O sticlă 70 de fil.

FARMACIA

GROSZ NAGY FERENCZ
DEBRECZEN.

la toate comanda le livrarea se face cu reintoarcerea poștei, in întreaga țară.

Caut tovarăș

pentru o firmă

ce sustă de 50 de ani, cu o învârtire bună,

ce aduce la an un venit sigur de 10%.

Tovărășul are se depună 30 de mii de cor. pentru amplificarea firmei.

Detailuri dă administrația.

28—1907. tkvsz.

Együttes

Árverési hirdményi kivonat.

Az aradi kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tóth József aradi lakos mint jelentkező és az „Aradi kereskedők takaré- és hitelszövetkezete“ végrehajlatóknak, Simon György és neje szül. Militár Mariuca és özv. Militár Györgyné aradi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 320 K és 200 K tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. tvszék területén levő, Arad-Pernyáva külvárosban fekvő s az aradi 1886. sz. tjkvben A I 1. sor 2374. hrzi sz. alatt felvett Illés-utca 105. számú ház, udvar és kertre az árverést 2220 K-ában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanság

az 1907. évi február hó 21-én délutáni 3 órajakor

az aradi igazságügyi palota földszint jobbra levő 48. sz. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 222 koronát készpénzben, vagy az 1881: LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881 novemb. hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Aradon, 1907 január 4-én.

Aknay,
kir. tvszéki bíró.

**Dacă vrei să cumperi
ghete bune și țititoare**

pe lângă prețuri ieftine

să te adresezi la pantofarul

Gzernóczy Mihály

ARAD, str Kossuth nr. 67

care are mare asortiment de ghetee pregătite de el însuși.

Comande după măsură se fac prompt și ieftin.

La Administrația noastră se află următoarele cărți de vânzare:

„La Roma“ de Russu Ștrianu	Cor. 2.—	plus 10 fil. port.
„Povestiri și schițe“ de S. Secula	1.—	5 „ „
„Nuvele“ de Emil Zola	Cor. 0.40	5 „ „
„Școlarul declamator“	„ 0.50	5 „ „
„Stropi de roană“	„ 1.—	10 „ „
„Aur“ Const. Hodoș	„ 1.50	10 „ „
„Telegrama“ farză in 3 acte	„ 0.80	3 „ „
„Amicul Poporulul“ T. Vucolescu	„ 1.—	10 „ „

„Laboratoire Cosmetique Matilde“

Contra catharelor cele mai învechite a le

ofticeii,

mai folositor e decât ori și ce altele sirupul de brad Castillio. Alina tusa, încetează asudările de peste noapte, paten-

47 Kgr. cântărea
di Dr. Gera Attila din Volo-
sánka, care din tubercu-
losă s'a vindecat prin siru-
pul de brad Castillio și de
sirupul Hypophosphat

s'a Ingrășat de 120 Kgr.

tează apetitul bolnavului, încetează scui-
parea de sânge. Pre-
țul unei sticle 2 cor.
40 fil. In casuri de
tot grave și pilurile
„Guajacolin“ o
cutie 4 cor.

Pentru anemici,
femei în galbi-
nare, pe cari li
doare foarte mult
mijlocul spatelor,
cărora le slăbesc pu-
terile la un lucru
bagatel, pe cari con-
secvent li doare ca-

puți slabilor, cari doresc că se ingrașe și in-
tărească, cel mai bun medicament e „SYR
HYPOPHOSPH. Co KUN“, recomandat
de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fil.

Epistole de recunoștință in schimbul tim-
brelor de trimetere pot da ori și cui.

Iată câteva:

On. Dn Kun István in Hajduszovát. Sirupul de
brad Castillio al Diale a folosit foarte ficei mele
bolnavă de consumțiune, rog cu reintoarcerea poștei
încă două sticle. Nandrassy D. Mihály, preot, com.
Gömör, Restér, u. p. Ochtina.

On. Die! Lucrurilor publicate in ziar nu le-am dat
crezământ până acum, dar de când am comandat dela
Dta siripul Hypophosphat, recunosc că și in ce-
nusă se găsește mărgăritar. Ori și cui pot reco-
manda cu conștiința liniștita medicamentele D-
voastre. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra
pentru binele omenimei etc. Alexandru Gera,
preot gr.-or., conducătorul domeniului episc., Beiuș.

Fără mercuriu și plumb! Nestrăicăcios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, fru-
moasă și rumenă să-ții dela-
turi pistriui, petele de ficat,
so întrebuințezi

CREMA-
ALIFIA-
SAPUNUL
PUDRA

MATILDE

1 coroață.
1 cor. 60 f.
80 filerii.
1 coroață.

Dacă nu folosește, prețul se retrimite!

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci (scutit prin lege și sprijinit de

stat) este o in-
venție epocală
pentru econo-
mii. Cine o in-
trebuințezi
după îndrumă-
rile prescrie:
porcul scapă
și de boala
cea mai pri-
mejdioasă și
că cele scrisă
nu formează
reclamă, mă
îndătoreș se
dau prețul
pentru fiecare
porc mort, da-
că întrebuin-
țând acest prav,
porcul totuși o murit. — O
cutie 2 coroane.

Se capătă

la farmacistul **KUN ISTVÁN**

laboratoriu de medicamente cosmetice

„Laboratoire cosmetique MATILDE“ (întemeiat
după modelul celui din Paris la 1895 in Budapesta)

HAJDUSZOVÁT 3a (lângă Debreczen).

Ultoi de vie.

Colonia agricolă **HÁMORY** de ultoi de vie din Arad

liferează:

ultoi lemnoși

soiu curat oltoit pe Riparia-Portalis, de prima calitate, ultoi de rădăcină bogată pentru vin și delicată în calitatea cea mai bună — și

● **în orice cantitate.** ●

Deslușiri detaiate despre prețuri poți primi bucuroș

în casa de sub nrul 3 din strada Deák Ferencz. Telefon: 229.

Preții și învățătorii primesc 5% rabat din prețuri.

Cimbale

cu aparat intern de oțel, cu ton fermecător de frumos, cu ajustament plăcut liferează pe lângă rate și cu bani gata

fabrica de instrumente muzicale

a lui
VARGA ÁRPAD

MAKÓ

(Lădița de postă nr. 31)

Preț curent mare și ilustrat se trimite gratis și franco.

Desfacere definitivă!

Cu învoirea autorităților publice se face

desfacere Definitivă

în marele magazin

de pânză și de modă bărbătească și femeiască a lui

Masztig Pál
ARAD

Andrássy-ut nrul 22.

Nu-ți asudă mai mult picioarele

dacă întrebuințezi

„**Sudin**“

cel mai potrivit medicament al timpului modern contra asudării mânilor și a picioarelor. După întrebuințarea unei sticle, deplin succes.

Prețul 1 cor. cu pene cu tot.

Pregătitorul:

Dacă vei întrebuința distrugători de bătători numit

„**Togo**“

fără nici o durere te vei scăpa de bătători.

Prețul unei cutii 1 cor.

Acesta e pregătit — și adus în circulație după metoda profesorului japonez Dr. Takacu — de către

Farmacistul Nagy Kálmán Nyiregyháza

— Expediție promptă prin poștă. —

Cuie frig

se încălzească cu

cărbune de cărămidă prusacă

care se capătă numai în ferăria

BERTA TESTVÉREK

ARAD

Piața Andrássy nr. 8.

— Telefon 886. —

Tot acolo unicul magazin de grav argintin „VENUS“ pentru lustruirea sobelor.

Mare magazin de patini.

Hopp Károly

cancelarie tehnică

ARAD, STR. SZÉCHENYI Nr. 5.

Planuri și execuții: Pentru provedere cu apă și iluminare, precum și pentru colonii de motoare etc.

REPREZENTANȚA

fabricelor de specialitate de prima calitate.

Oltoii de vie de vândut.

Am onorul a aduce la cunoștința D-lor proprietari de vie, că până ce mai am deposit din oltoii de vie din acest an, volu vinde oltoii frumoși cu rădăcină bogată de vie de vin și struguri confect.

Pentru substituirea butucilor uscați în urma secetei mare recomand mai ales oltoii de vie cu rădăcină bogată, precum și mlădițele rădăcinoasă de „Riparia-Portalis“ și „Rupestris-Monticola“.

La cerere servesc Onor. cumpărători bucuroși cu metoda cu succes a oltoilor de substituit.

În privința soiurilor și a prețurilor servește cu deslușire mai detaliată

Winkler József, producător de oltoii de vie

Telefon 410. Arad, str. Batthyányi nr. 13. Telefon 410.